

Civil rendelet koncepciójára beérkezett észrevételek

<i>Észrevétel</i>	<i>Elfogadásra került-e az észrevétel</i>	<i>Indokolás</i>
A koncepció preambuluma említést tesz a Fővárosi Civil Alapról, azonban a pályázati rendszer működéséről és eljárásairól később nincsen szó. Vagy itt, vagy a civil rendelettel párhuzamosan megalkotandó jogszabályban ezeket mindenképpen le kellene fektetni, hiszen rendezett pénzügyi alapok nélkül a közös munkára épülő egyeztetések rendszere kiépítése szinte lehetetlen.	részben	A kérdésben később kerül sor jogalkotásra.
A Főváros az elmúlt hónapokban örvendetes módon már több egyeztető fórumot is összehívott civil részvétellel, vagy készül erre a közeljövőben (pl. Időügyi Tanács vagy az Integrált Településfejlesztési Stratégiához kapcsolódó munkacsoportok). Fontos lenne tisztázni ezek viszonyát a koncepció alapján létrehozandó majdani munkacsoportokkal, a korlátozott kapacitások és erőforrások minél hatékonyabb felhasználása érdekében.	nem	Az ITS és az Időügyi Tanács egy-egy meghatározott célra létrejött, nem csak civil szervezeteket tömörítő, sajátos és pontosan definiált feladatokra létrehozott, jellegüknél fogva különálló munkacsoportok, amelyek ezért nem integrálhatók a jelen koncepcióba.
A koncepció jelenlegi állapotában nem válik el egyértelműen a munka- és témacsoportok szerepe és mibenléte, a szöveg többféle értelmezésre ad lehetőséget.	igen	A kodifikáció során a kérdést konkretizáltuk.
Bár a koncepció erre nem tesz javaslatot, indokolt lenne egy elvi-általános, horizontális fórum vagy testület megtartása. Ennek feladata az önkormányzati-civil kapcsolatok általános, stratégiai ügyeire korlátozódna előre- és visszatekintő jelleggel – utóbbi funkciójában véleményezné az önkormányzati-civil partnerség éves értékelését is. Mint ilyen, rendszeresen évi egy alkalomnál nem is ülésezne többször. Összetételét tekintve állhat a munkacsoportok tagjainak összességéből vagy az általuk delegált képviselőkből	nem	A korábbi rendeletből azon elemek közé soroltuk egy ilyen testület fenntartását, amit a szabályozás során nem szándékoztunk fenntartani. A Fővárosi Önkormányzat évente áttekinti a főváros és a civil szervezetek viszonyát, és ezt a Fővárosi Közgyűlés elé tárja.
Szakmai munkacsoportok a koncepcióban megjelölt három nagy terület szerint. Összhangban a javaslattal, nyilvánvalóan ezekben	részben	A koncepció szövege csak az ülések minimális számát határozta meg, indokolt esetben (így például a munkacsoport erre irányuló

<p>zajlana az érdemi egyeztetés és munka oroslánrésze. Éppen ezért kevésnek tűnik az évi kétszeri ülésezés (amelyet az ülések közötti kapcsolattartással is ki kell egészíteni), illetve a megjelölt három témakör mérete miatt valószínűsíthető és ajánlott szűkebb alcsoportok, munkabizottságok megalkotása is.</p>		<p>indítványa esetén) ennél természetesen több is tartható. Az alcsoportok, munkabizottságok helyett jönnek létre a témacsoportok.</p>
<p>Egyetértenek azzal, hogy a civil szervezetek bejelentkezés alapján vehessenek részt a közös munkában. Fontos lenne azonban annak megkezdése előtt, és később pl. évente egyszer minden, a KSH-tól lekért adatbázisban szereplő szervezetet külön értesíteni a jelentkezés lehetőségéről.</p>	<p>részben</p>	<p>Megvizsgáljuk ennek lehetőségét. Olyan kommunikációs kérdésnek tartjuk, amelyet nem szükséges jogszabályban rögzíteni.</p>
<p>Problémákat vet fel a nem bejegyzett szervezetek „egyedi meghívással” történő behívása – bár adott esetben ilyen mozgalmak részvétele is fontos lehet, átlátható eljárás nélküli meghívásuk teret adhat - látszólag - önkényes döntésekre is. Javasolják ezért a többi felsorolt feltételnek nem megfelelő szervezetek esetében további kritériumok meghatározását (pl. nyilvánosan bemutatott eredmények az adott szakmai területen), már csak azért is mert, a „kellő társadalmi támogatottság” önmagában kevésbé egyértelmű</p>	<p>igen</p>	<p>A feltételek közé beemelésre került a következő: „a szervezet az adott szakmai területen releváns eredményeket ért el, valamint kellő társadalmi támogatottsággal rendelkezik”.</p>
<p>Indokolatlannak tartják alsó létszámkorlát (a munkacsoportok esetében 10) meghatározását, hiszen a témák, amelyekkel a munkacsoportok foglalkoznak a fővárosi politika szerves részei, ezért már akár egyetlen szervezet érdeklődése is indokolja az együttműködést.</p>	<p>nem</p>	<p>Az együttműködés egyik legfőbb feltétele a civil aktivitás, így indokoltnak tartjuk alsó létszámkorlát meghatározását, mivel így biztosítható a munkacsoport tevékenysége mögötti kellő reprezentativitás, amely ennek a tevékenységnek a súlyát is adja.</p>
<p>Megfontolandó lehet a felső létszámkorlát a munkacsoport működőképességének megtartása érdekében (pl. 30- 40 szervezet) – amennyiben az érdeklődés ezt túllépi, érdemes lehet növelni a munkacsoportok számát a témák szűkítésével.</p>	<p>nem</p>	<p>A rendelettervezetben szereplő hármas tagolás megtartása mellett a témacsoportok létrehozásának lehetősége bármely tárgykörben lehetővé teszi az érdemi együttműködést. A munkacsoportok strukturálása az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) tagozódásával összhangban van.</p>
<p>Túlzó elvárásnak tartják azt, hogy ha a tag két egymás követő ülésen nem képviselteti magát, az automatikus kizárást eredményezzen, különösen, ha javaslatuknak megfelelően gyakoribb ülésezésre kerül sor. Az automatikus kizárás álláspontjuk szerint csak abban</p>	<p>nem</p>	<p>Mivel egy civil szervezet tagságának esetleges megszűnése után bármilyen korlát nélkül jelezheti újból részvételi szándékát (amely számára garantált is), a rendelkezés csupán az inaktív szervezetek kiesését, és így a munkacsoport</p>

az esetben elfogadható, ha az adott szervezet nem ad indoklást, és nem válaszol a részvételével kapcsolatos megkeresésekre.		hatékony működésének fenntartását célozza.
Lehetőséget kellene biztosítani arra is, hogy az önkormányzat mellett a civil tagok is összehívassák a munkacsoport ülését (pl. legalább 5 tag írásban kezdeményezheti a tanácskozást).	nem	A munkacsoportok üléseinek összehívását a munkacsoportokat létesítő Fővárosi Önkormányzat feladatának tekintjük, a rendelet erre keletkeztet is közjogi kötelezettséget. Természetesen a civil szervezetek bármikor megkereshetik az Önkormányzatot a témacsoportokon keresztül, továbbá a munkacsoportok is jelezhetik, ha ülés összehívását tartják szükségesnek.
Az ülésezés, személyes egyeztetés mellett alapvetően fontos, és a XXI. században könnyen megoldható a folyamatos kommunikáció fenntartása, az írásos egyeztetés is. A rendeletben szabályozni kell ennek módját (pl. a munkacsoportok számára belső e-mail lista, védett tárhely az írásos anyagoknak) és a válaszadási, véleményezési stb. határidőket. Utóbbit az önkormányzatra vonatkozóan is, tehát legyen egyértelmű az egyeztetésben részt vevő civilek számára, hogy a hivatalnak mikor-hogyan kell reagálnia.	igen	A Fővárosi Önkormányzathoz érkező megkeresésekre az általános 30 napos ügyintézési határidő az irányadó. Ennek megfelelően a válaszadási, véleményezési határidőkkel kiegészítettük a rendelettervezetet, miszerint a munkacsoport tagjai körében felmerült észrevételre/kérdésre/javaslatra 30 napon belül kell írásban reagálnia a Fővárosi Önkormányzatnak.
A munkacsoportok zökkenőmentes és hatékony működése csak akkor biztosítható, ha van írásban lefektetett, mindenki által ismert és elfogadott működési rendje, amely kiterjed egyebek mellett a munkacsoportban való döntéshozatal módjára (pl. egy szervezet-egy szavazat, többségi vs. konszenzusos döntés), a kisebbségi vélemény dokumentálására, a képviseletre és koordinációra. Nem szükséges mindezt a rendeletben szabályozni, de jogilag fel kell hatalmazni (és kötelezni) a munkacsoportokat saját működési szabályzatuk megalkotására.	nem	A munkacsoport működésére vonatkozó szükséges szabályokat (összehívás, napirend, jegyzőkönyvezés) a rendelettervezet tartalmazza. A munkacsoport véleményező szerv, így a döntéshozatalra vonatkozó szabályok szerepeltetése nem szükséges.
Feltétlenül szükséges lenne, hogy a majdani rendelet egyértelműen szabályozza az önkormányzat kötelezettségeit is arra nézve, hogy miként építi be az egyeztetés eredményeit, hogyan jelez vissza a résztvevőknek, milyen következményekkel jár az egyeztetés elmulasztása vagy figyelmen kívül hagyása.	részben	A visszajelzési kötelezettséget beiktattuk a tervezetbe, továbbá a jogalkotással összefüggő rendelkezések között szerepel az egyeztetési kötelezettség.

Javasolják a koncepcióban szereplő kétfázisú egyeztetés kiegészítését, egy harmadik, még korábbi lépéssel: már az ötlet, a szabályozási igény felmerülésekor legyen mód és lehetőség az egyeztetésre, akár a munkacsoportokban, akár írásos formában.	nem	A koncepcionális egyeztetés nyújt lehetőséget a legkorábbi bekapcsolódásra, ennél korábban érdemi egyeztetés nehezen képzelhető el. Ettől függetlenül a munkacsoportok ülésén, illetve más formában is várjuk a civil szervezetek megkereséseit.
A preambulumban mindazon területek felsorolásánál, amelyek az önkormányzat szolgáltatásokat vásárolhat a civil szervezetektől, hiányolják a szegénység, a nemzeti, etnikai és kulturális kisebbségek integrációja, illetve a klíma- és környezetügy felsorolását	nem	A felsorolt területeket a preambulumban, mint normatív tartalommal nem rendelkező elem nem kezelheti megfelelően – ezt a normaszövegben létrehozott munkacsoportok lefedik.
A hivatal és a köztisztviselők felkészítése kulcsfontosságú. Noha ez a preambulumban szerepel, nagyobb hangsúlyt kellene, hogy kapjon, megfelelő erőforrások hozzárendelésével (pl. képzések, érzékenyítő események szervezésére). Ezzel összefüggésben hasznos lenne a Civil Iroda egyfajta „ombudsmani” szereppel való felruházása is, az együttműködéssel és részvétellel kapcsolatban érkező panaszok kezelése és kivizsgálása érdekében.	igen	A civil szervezetekkel való kapcsolattartásra külön szervezeti egység jön létre Nyitott Budapest néven. A civil szervezetek és a Hivatal közötti kapcsolat megteremtése, ahogyan a Hivatal köztisztviselőinek felkészítése is ennek a szervezeti egységnek a feladata.
Üdvözölik az önkormányzati épület civilek számára való ingyenes megnyitásának szándékát, azonban nem érthető, hogy mi indokolja ennek korlátozását mind időben (havi 10 óra), mind használatban (témacsoportok ülésezése). Úgy gondolják, hogy akár állandó jelleggel létre lehetne hozni „civil szobá(ka)t”, agóra jelleggel, bármiféle civil találkozásokra	nem	A civil szervezetek számára biztosított szolgáltatások bővítése kifejezett szándék, azonban jelenleg erre az Önkormányzat nem rendelkezik megfelelő kapacitással.
A szervezetek sokszor küzdenek rendezvények megtartására alkalmas helyszínek hiányával – az önkormányzat munkáját, kínálatát is színesíthetné ezek befogadása, számukra terem biztosítása.	nem	Ez a témakör nem illeszkedik a rendelet szabályozási tárgykörébe.
A koncepcióban megfogalmazott szabályozási elemeket kiegészítve jelen javaslat egy speciális intézményes megoldást kínál arra, hogy új alapokra helyeződjenek a civil világ és a Fővárosi Önkormányzat közötti együttműködés. Egyetértve azzal a városvezetői célkitűzéssel, hogy a város érdekeit az szolgálja, ha szorosabb és intézményesítettebb kapcsolat alakul ki	nem	Ez a felvetés kívül esik a koncepció keretein, jelenleg nincs tervben a koncepcióban nem szereplő jogintézmény létrehozása és működtetése. A civil együttműködéseknek, a véleményezésnek intézményes keretet a munkacsoportok biztosítanak.

<p>a két szektor között, ennek pedig elengedhetetlen feltétele az együttműködés kereteinek részletes és pontos szabályozása, ezért az intézményesített kapcsolatrendszer egyik elemeként indokolt és célszerű a Budapestiek Tanácsa létrehozatala. A Budapestiek Tanácsa létrehozatalának alapfilozófiája, hogy a fővárosi kormányzás jövőbeni megvalósításában a Fővárosi Közgyűlésben pártpolitikai alapon létrejött „többségi elvű demokráciát” egyre inkább ki kell egészíteni egy nem pártpolitikai alapon szerveződő „közmegegyezésen alapuló demokrácia” intézményével. A Fővárosi Közgyűlésben a képviselő a „szabad mandátum” elvére épül, ami azzal is együtt jár, hogy a fővárosi képviselők nem kötelesek egyeztetni előzetesen a megbízóikkal és nincs beszámolási kötelezettségük sem az irányukban. A javaslat szerint létrehozandó Budapestiek Tanácsa a „kötött mandátum” elve szerint jönne létre, ami feltételezi az abban résztvevők részéről a folyamatos konzultációt (előzetes vélemény-kérés és utólagos beszámolás) a megbízóikkal.</p> <p>A Budapestiek Tanácsa összetétele a területi elvet követné, amihez jó alapot szolgáltathat a budapesti történelmi városrészekben létrejött civil szerveződés. A Budapestiek Tanácsa hatásköreiben semmiképpen nem osztozna a Fővárosi Közgyűlés kompetenciáiban, ebből a szempontból nem tekinthető a képviselő-testület mellett létrehozandó „második kamarának”.</p> <p>Alapvetően a Fővárosi Közgyűlés számára véleményező és javaslat-tevő funkciót látna el, létrehozataláról az SZMSZ IX. fejezetében meghatározott részvételi demokrácia eszközei keretében lehet alapvetően rendelkezni.</p>		
<p>Örömmel fogadták az új rendeletterv preambulumban a számukra is</p>	<p>nem</p>	<p>A fővárosnak álláspontunk szerint lehetnek olyan kiemelten fontos értékei, amelyeket nyíltan vállal,</p>

<p>nagyon fontos alapelveket – a nyitottság, a partnerség, az együttműködés, a bevonás, a rendszeres véleménycsere, a „szolgáltató” szemlélet megjelenését. Hasonlóan örömteli a civil szervezetek munkáját méltató tartalom. Véleményük szerint a konkrét területek megnevezése a 3. bekezdésben nem szerencsés – részben, mert fontos tevékenységek kimaradhatnak (hisz mindent lehetetlenség felsorolni), részben, mert a preambulumban a rendelet alapelveit lefektető dokumentumrésznek tekintik. Így a konkrétumokat szívesebben látnánk a rendelet részletező fejezeteiben.</p>		<p>ezeket pedig szeretnénk megjeleníteni. Bármely téma a területen létrehozható témacsoportokban kialakított álláspontnak megfelelően becsatornázható a Fővárosi Önkormányzathoz.</p>
<p>A három átfogó munkacsoport-elnevezés kiváló, de érdemes lenne részletezni, hogy mely területek értendők a nagy halmazba, tehát szükség lenne a munkacsoportok tartalmi definíciójára.</p>	<p>nem</p>	<p>Az önszerveződésre a témacsoportok megalkotásánál nagy hangsúlyt szeretnénk fektetni, ezért kontraproduktívnak tartanánk a rendszer merevítését.</p>
<p>Véleményük szerint évente 3-4 plenáris megbeszélés eredményesebb lenne – az évi legalább kettő ülés megtartása megfelelő megfogalmazás, de érdemes lenne beemelni a rendeletbe, hogy <i>a munkacsoportok munkarendjük meghatározásakor dönthetnek az évi három vagy négy ülésezés mellett is.</i></p>	<p>részben</p>	<p>A rendelettervezetben csak az ülések legkisebb számát határoztuk meg, igény esetén természetesen tartható több.</p>
<p>Javasolják, hogy a témacsoportok ne a Civil Adatbázis alapján szerveződjenek, mivel az abba történő bekerülés jelenleg bürokratikus, és a kisebb szervezeteket anyagilag is megterheli (pl. 30 napnál nem régebbi bírósági kivonat szükséges – ennek beszerzése több ezer forint).</p>	<p>nem</p>	<p>A Civil Adatbázis azt szolgálja, hogy a fővárosnak naprakész elérhetősége legyen a vele együttműködő civil szervezetekhez, ezért fontosnak tartjuk a működtetését. A „regisztráció” egyszeri adminisztrációja (mint például bármely állami internetes pályázati rendszer esetén) után további teendő ezen a téren nem lesz.</p>
<p>Hiányolják a rendelettervezetből a témacsoportok és a munkacsoportok munkája közötti kapcsolat kifejtését – vagy ha teljesen független a kétféle csoport, akkor ennek rögzítését, emellett annak részletezését, hogy a témacsoportok munkája miként épül be az önkormányzat munkamenetébe.</p>	<p>nem</p>	<p>A témacsoport a civilek közötti önszerveződésen alapszik, ezért az itt kialakuló közös álláspont mentén csatornázódhat be az Önkormányzathoz.</p>
<p>Javasolják, hogy bármely munkacsoport megszűnése esetére is legyen a rendeletben valamiféle iránymutatás. Jelen tervezetből nem derül ki, mi történik a megszűnést</p>	<p>igen</p>	<p>A munkacsoport megszűnése kapcsán beillesztettünk egy mondatot a rendelettervezetbe. A témacsoportok működésének nem</p>

<p>követően, hogyan tudnak ez esetben a meglévő témacsoportok illetékes önkormányzati tisztségviselővel konzultálni, hogyan tudnak szélesebb nyilvánosságot biztosítani a javaslataiknak stb.</p>		<p>szükséges feltétele a munkacsoportok működése.</p>
<p>Javasolják, hogy a majdani, civil szervezetek számára rendelkezésre álló közösségi terek legyenek online, a weblapon keresztül foglalhatók (ugyanazt lehetne alkalmazni a témacsoportok megbeszéléseihez). A foglaltsági naptár láthatóságával a civilek is tudnának előre tervezni.</p>	<p>részben</p>	<p>Ez nem a rendelet hatálya alá tartozik, de egy olyan operatív kérdés, amelyet szem előtt fogunk tartani</p>
<p>A leendő pályázati rendszerhez javasolják, hogy működési költségek is legyenek elszámolhatóak. Javasolják továbbá, hogy legyenek önkéntességet népszerűsítő akciók, amelyekkel az önkormányzat felhívja a budapestiek figyelmét az önkéntesség fontosságára, társadalmi és személyes hasznaira.</p>	<p>nem</p>	<p>A pályázati rendszerről külön jogszabályt fogunk alkotni.</p>
<p>Fontos, hogy már a koncepció is határozzon meg bizonyos konkrét rendeleteket, vagy más szabályozási eszközöket, amelyekben a civil egyeztetés kötelezően lefolytatandó, vagy tájékoztatás adandó a megfelelő munkacsoportban. Véleményük szerint ilyen, az együttműködés lényegét érintő, ennél fogva kötelező egyeztetést igénylő tárgykör a civil rendelet későbbi módosítása, de ilyenek gondolják a költségvetési rendelet civilspecifikus részeit, a részvétellel, átláthatósággal kapcsolatos rendelet(ek)et vagy az SZMSZ ezzel kapcsolatos pontjait</p>	<p>részben</p>	<p>A koncepció jogalkotáshoz kapcsolódó rendelkezései között ezek a kérdések szabályozva vannak. Az érdemi társadalmi egyeztetés kiterjesztését generálisan tartjuk fontosnak, ezért nem kerültek kijelölésre meghatározott tárgykörök.</p>
<p>Fontos az egyes, civilek számára fontos területen tevékenykedő önkormányzati megbízottak, tanácsnokok és a civil munkacsoportok közötti koordináció erősítése. Ez javítaná az információáramlást és biztosítaná a megbízottak, tanácsnokok munkájának nagyobb láthatóságát, elszámoltathatóságát. Javasolják, hogy ezen szereplők megbízatásának legyen része, hogy évente beszámolnak a civilek megfelelő munkacsoportjának - a kötelező beszámoló megküldésével vagy személyes megjelenéssel.</p>	<p>nem</p>	<p>A koncepció része, hogy az okosvárosért és részvételiségért felelős főpolgármester-helyettes évente beszámol a Fővárosi Közgyűlésnek a civil kapcsolatok alakulásáról, ennek a beszámolóknak az elkészítésében számít a munkacsoportokra is. Beszámolási kötelezettséget ezzel – a demokratikus legitimitást követve – népképviselői szerv irányába keletkezett.</p>
<p>A koncepció részét képező átláthatósági garanciák (pl.</p>	<p>nem</p>	<p>A rendeletben a formalizált aktusok kerülnek csak szabályozásra, nem</p>

<p>jegyzőkönyv) mellett fontos lenne legalább elvi deklarációként a koncepcióba foglalni, hogy a Főváros a rendelkezésre álló csatornáival (pl. közösségi média) törekszik beszámolni a munkacsoportokban végzett munkáról és teret ad a benne résztvevőknek a megszólalásra.</p>		<p>formális aktusokat kötelezettségként egy rendeletben nem lenne szerencsés szerepeltetni.</p>
<p>A koncepcióba vízióként érdemes lenne beemlíteni a támogatási rendszerben és a bizottsági munkában való civil részvétel megteremtését, mint az együttműködés kiépítésének távlati célját, amely mellett a civilek és az önkormányzat is elkötelezi magát.</p>	<p>nem</p>	<p>A támogatási rendszer kialakításáról külön jogszabály fog rendelkezni, de a rendszer kialakításában számítunk a civilek részvételére.</p>
<p>Ne három, hanem négy munkacsoport kerüljön kialakításra, a negyedik a Kulturális-Sport-Oktatási területet ölelje fel - hacsak a Kezdeményező Budapest Munkacsoportba ez a terület be nem fér.</p>	<p>nem</p>	<p>Az említett terület szerepel az Esélyteremtő munkacsoportban</p>
<p>Javasolják, hogy a Klímatudatos és Zöld Budapest Munkacsoport (klíma- és zöld politika, illetve közlekedésbiztonság) keretében legyen lehetőség a klímaváltozás katasztrófális hatásai (viharok, árvizek, stb.) elleni civil összefogás kérdéseinek megvitatására is. A biztonság szélesebb kontextusban jelenjen meg, ne szorítkozzon a közlekedésbiztonságra, és a munkacsoport biztosítson lehetőséget az önkéntes mentés, tűzoltás, katasztrófaelhárítás civil szervezeteinek közös gondolkodására is.</p>	<p>részben</p>	<p>Az említett területek megvitatására lesz lehetőség a Zöld és Klímatudatos Budapest munkacsoportban.</p>